

Fekk fimm mánaðir

Ein 26 ára gamal maður varð í Føroya Rætti 22. desember dmdur fimm mánaða fongsulsrevsing fyrri harðskap og fyrri at hava hótt fólk við lívinum.

Hann varð handtúkin eina náttina ein mánað frammanundan í Bygdarhúsinum í Kollafirði, har hann hevði sligið triggjar mans.

Fram til rættarfundin fyrri jóla sat maðurin varðhaldsfongslaður. Á rættarfundinum varð hann latin leysur. Hann skal sita dómin, tá hann verður boðsendur.

Breyt beinið

Ein maðurbreyt beinið í einum ferðsluóhappi í Havn annan jóladag.

Maðurin var á motorsúkklum og kom koyrandi eftir Norðara Ringvegi, tá ein bilur, ið hevði vikiskyldu, kom út fyrri hann við Norðurlandahúsið, sigur politiið.

Høvdu hash

Máanátina umleið klokkan tvey tók politiið í Havn nakrar ungar dreingir við Føroya Banka í miðbýnum.

Teir royktu og høvdu nakað av hash uppí sær, tá teir vórðu tiknir. Politiið kom uppí, tí teir bardust, og tá politiið skuldi taka teir, gjørdur teir mótsøðu.

Dreingirnir, sum eru 18-20 ára gamlir, kunnu vænta sær bót fyrri brot á politiiðtøkurnar fyrri Havnina og fyrri brot á lógina um euforiserandi evni, sigur politiið.

Sita framvegis

Føroya Rættur avgjórði tollaksmenn at leingja varðhaldsfongslingina hjá trimum ungum onnum, sum eru skuldsettir fyrri innbrot.

Tveir, sum tá høvdu verið fongslaðir í tvær vikur, vórðu fongslaðir eina viku afturat og skulu fyrri rættin aftur í morgin.

Tann triði hevði sitið eina viku. Hansara varðhaldsfongsling er longd við teimum vikum fram til 6. januar.

Kriminalpolitiið sigur, at tað tekur so langa tíð at gera kanningarnar, tí teir hava nógv at tosa við menninar um.

Rakettir tiknar

Um vikuskiftið hevur innbrot verið í handlinum hjá Fróða í Tórsgøtu í Havn.

Horvar eru nakrar hundrað rakettir, amboð og ymist annað, sigur politiið.

randi

Hon eitur Maiken

Av tí at pápin er útlenskur ríkisborgari sluppu foreldrini at kalla dóttirina Maiken

Triðja jóladag varð ein smágenta í Havn borin til dón og fekk navnið Maiken.

Foreldrini at barninum høvdu eitt sindur av stríði fyrri at sleppa at kalla ommuna upp, so gentan kundi eita sama navnið sum ommun.

Maiken er nevniliga ikki við á nýggja navnlistanum.

Hetta fingur tey at vitja frammanundan frá kirkjuni, og tey vendu sær síðan til navnanevndina og bóðu um at fáa loyvi. Men navnanevndin gevur ikki undantakslovi. Navnanevndin hevur einans til uppgávu í slíkum førum at ansa eftir, at nývni eru góðkend, og at tey nývni eru í samsvari við føroyskar málreglur.

Skuldi ommun Maiken kallast upp, kundi gentubarnið verið doypt Maika, var tilmælið frá navnanevndini.

(Maiken er týskt navn eins og Annika upprunaliga kemur av Anniken á týskum. Á sama hátt kundi Maiken verið føroyskað til Maika, vísu nevnanevndin á.)

Men hetta vildi pápin at tí lítu ikki hoyra. Hann er nevniliga bulgarskur ríkisborgari. Dóttir hansara kundi ikki doyptast Maika, tí á bulgarskum merkir navnið "móðir", og slíkt navn kundi gentan ikki bera. Pápin helt tí, at sluppu tey ikki at nevna

dóttirina Maiken, fóru tey til Bulgaria at doypa hana.

Hetta var kortini ikki neyðugt, tí nýggja navnalógin er líðilig. Tað ber til at søkja um undantakslovi frá landsstýrinum, og tá annað foreldrið er útlendingur, verður frávik givið.

Og soleiðis endaði alt væl. Maiken varð doypt og uppkallað eftir ommuni Maiken eins og stórasystirin eitur Elena, uppkallað eftir hini ommuni.

Fleiri skifta navn

Nógv nývni eru broytt síðan nýggja navnalógin kom í gildi. Í flestu førum eru tað fólk, sum ikki longur vilja bera eftirnavn við endingini -sen, og heldur vilja hava fadirsnavnið við ískoytinum sonur ella dóttir. Slíkar broytingar eru lættar at gera, tí tað er bara at boða landsstýrinum frá, og broytingarnar kosta einki.

So eru tað tey, sum keypa sær nýtt eftirnavn. Tað søkja tey landsstýrið um, navnanevndin bara ráðgevur.

Nýggjar reglur eru fyrri eftirnavn eins og fyrri fornøvn. Eingin kann longur kanna sær eina oyggj, ein bygd ella alt landið sum eftirnavn. Berg, fossar, dalar og skóir kanst tú fáa sær, og eingin ávis familja hevur einarætt longur til at kalla seg t.d. í Jógvans-

stovu. Kend eftirnøvn eru tó vard.

Navnanevndin tekur sær av fyrispurningum um nývni, sum ikki eru millum tey 1300-1400 nývni, ið góðkend eru. Tann listin verður longri í hvørjum.

Fleiri fólk hava fingið strikað nøkur fornøvn, um tey høvdu fleiri, og okkurt dømi er eisini um, at fólk hava skift fornavn sitt út, sigur Anfinnur Johansen, formaður í navnanevndini.

Tað kostar 2000 krónur at broyta navn. Navnanevndin mæli frá, at fólk skuldu gjalda fyrri broytingina, men landsstýrið vildi hava tað so. Í Danmark er kostnaðurin 3000 krónur.

Hann veit at siga, at nakrir útlendingar hava fingið børn síni doypt í Føroyum nývni, ið ikki eru góðkend. Tey hava fingið undantakslovi, tí tey ætlað sær avstað eftir, ella tí tað hevur havt serligan týdning fyrri tey. Navnalógin loyvir slík frávikum.

Vantar avtala

Um fólk ikki kunnu fáa loyvi til ávís nývni, sjálvt um tey søkja um undantakslovi frá landsstýrinum, kunnu tey ikki fara uttanlands at doypa børnini.

Enn ikki gjørd nøkur avtala millum Danmark, Grønland og Føroyar um at virða navnalógina hjá hvørjum landinum. Hetta merkir m.a., at føroyingar í Danmark ikki kunnu fáa sær millum- ella eftirnavn við endingini dóttir- ella sonur.. Anfinnur Johansen veit dømi um, at føroyingar búsitandi í Danmark ætlaðu sær til Føroya fyrri at fáa

Manfólkanevni eru hesi (bendingarnar í klombrum):

Erhard (Erhard, Erhardi, Erhards).

Holgar (Holgar, Holgari, Holgars).

Kristin (Kristin, Kristini, Kristins).

Njálur (Njál, Njáli, Njals).

Sigurd (Sigurd, Sigurdi, Sigurdar/Sigurds).

Sigurd (Sigurd, Sigurdi, Sigurdar/Sigurds).

Vernar [-m-] (Vernar, Vernari, Vernars).

Konufólkanevni eru hesi:

Heiðis (Heiðis, Heiðis, Heiðis).

Josefina [-f-] (Josefinu, Josefínu, Josefínu).

Katarina (Katarinu, Katarinu, Katarinu).

Lýdia (Lýdiu, Lýdiu, Lýdiu).

Nanný (Nanný, Nanný, Nanný).

Oygló (Oygló, Oygló, Oygló).

Paulina [-l-] (Paulinu, Paulinu, Paulinu).

Reiðunn (Reiðunn, Reiðunn, Reiðunn).

Sunnvá (Sunnvá, Sunnvá, Sunnvá).

Listin hjá navnanevndini yvir góðkend nývni hevur fingið 16 nývni afturat, síðan lógin kom í gildi. Blaðið Fjórðandi kunngjórði tey beint fyrri jóla. Annars ætla navnanevndin at geva listan út, sigur Anfinnur Johansen

slíkt eftirnavn. Íslendingar í Danmark kunnu fáa navnið -dóttir ella -sonur, tí avtala er millum londini.

randi

STIPEND TIL ÅLAND, GRØNLAND, SAMELAND OG ISLAND

Norðurlandahúsið í Føroyum lyser út eit stipend pá innitil Dkr 25.000 til studieopphald í Åland, Grønland eller Sameland og eit stipend som dekker reise, opphald og kursavgift til ein deltakar i kurs i islandsk i Reykjavik 5.-15. juli 1993.

Kulturarbeidarar, journalistar og lærarar kan søke, og studieopphaldet skal vere i 1993. Skriv søknaden pá eit skandinavisk språk og send til Norðurlandahúsið í Føroyum, Boks 1260, FR-110 Tórshavn før 15. januar 1993

NORÐURLANDAHÚSIÐ Í FØROYUM
Nordens Institut på Åland . Nordens Institut i Grønland
Nordisk informasjonskontor i Nord-Norge
Nordens Hus i Reykjavik

Tíðindablaðið
Sosialurin –
altíð fremst...

